

**Pan
Maciej Rakowicz
Wójt Gminy Jeżewo
Urząd Gminy w Jeżewie
ul. Świecka 12
86-131 Jeżewo**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) w Gminie Jeżewo, ul. Świecka 12, 86-131 Jeżewo (zwanej dalej: Gminą) w dniach od 7 do 25 maja 2018 r., przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez RT – Kierownika Oddziału Kontroli Finansowej oraz PR – starszego inspektora, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach 258/2018 i 259/2018 w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania przez jednostkę samorządu terytorialnego dotacji udzielonych z budżetu Wojewody oraz prawidłowość pobierania i rozliczania dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
  - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
  - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
    - kontrola wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem,
    - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
    - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
  - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
    - kontrola pobrania i przekazania dochodów budżetowych,
    - kontrola terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa,
    - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
    - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. *W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.*

Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2017 r. w zakresie wydatków z dotacji oraz dochodów pobieranych na rzecz budżetu państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. *W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.*

2.1. *W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem.*

Gmina wykorzystwała w 2017 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 10.660.765,84 zł, tj. 99,92 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziałach: 01095, 75011, 85213, 85215, 85501 i 85502 realizowane były przez Urząd Gminy w Jeżewie (zwany dalej: Urzędem), w rozdziałach: 80101, 80110 i 80150 przez Jednostkę Budżetową Oświaty i Wychowania w Jeżewie (zwaną dalej: JBOW), natomiast w rozdziałach: 85195, 85203, 85213, 85228 i 85503 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeżewie (zwany dalej: GOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w II kwartale 2017 r. na łączną kwotę 2.714.726,17 zł, tj. 25,5 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 228.103,14 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1340) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 228.103,14 zł, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 223.630,53 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 4.472,61 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 156.880,19 zł przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu podatku, o których mowa w art. 8 ust. 5 ww. ustawy. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku.

W toku kontroli stwierdzono, iż Urząd w ewidencji księgowej wykazał dane, które nie były zgodne z wielkościami ujętymi w sprawozdaniu „Roczne rozliczenie dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za 2017 r.” stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (Dz.U. z 2013 r., poz. 1339). W ww. sprawozdaniu wykazano, że kwota dokonanego zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym wyniosła 223.630,53 zł,

a kwota należnej dotacji na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania zwrotu podatku - 4.472,61 zł. Natomiast Urząd w ewidencji księgowej ujął niezgodnie ze stanem faktycznym ww. wielkości odpowiednio w kwotach 223.629,53 zł i 4.473,61 zł. Powyższe postępowanie było niezgodne z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2017 r., poz. 2342 z późn. zm.).

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 82.562,12 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1464 z późn. zm.), z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2017 r., poz. 657 z późn. zm.) oraz z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2064 z późn. zm.) została wydatkowana przez Urząd w wysokości 82.562,12 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 14.413,05 zł, które przeznaczono głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych oraz funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101 – Szkoły podstawowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 74.011,82 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2017 r., poz. 2198 z późn. zm.) została wydatkowana przez JBOW na wyposażenie szkół w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji, materiały edukacyjne, materiały ćwiczeniowe oraz na koszty obsługi ww. zadania w łącznej wysokości 72.350,01 zł.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli ww. jednostka nie dokonała wydatków z ww. tytułu.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80110 – Gimnazja.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 28.274,12 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, została wydatkowana przez JBOW na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne, materiały ćwiczeniowe oraz na koszty obsługi ww. zadania w łącznej wysokości 26.770,31 zł.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli ww. jednostka nie dokonała wydatków z ww. tytułu.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80150 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 12.496,59 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty została wydatkowana przez JBOW w wysokości 7.831,11 zł.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli nie dokonano wydatków z ww. tytułu.

Odnotowano, iż wydatki poniesione na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w rozdziałach: 80101, 80110 oraz 80150 księgowane były przez JBOW razem z wydatkami poniesionymi na realizację zadań własnych Gminy. Brak wyodrębnionej ewidencji szczegółowej do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” w szczególności planu finansowego wydatków z dotacji celowej na realizację zadań zleconych naruszało zasady funkcjonowania konta 130, określone w załączniku nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.).

- dział 851 – Ochrona zdrowia, rozdział 85195 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 254,00 zł na realizację zadań określonych w art. 7 ust. 2-4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1938 z późn. zm.) została wydatkowana przez GOPS w wysokości 253,40 zł i przeznaczona na pokrycie kosztów związanych z wydawaniem decyzji o przyznaniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 80,00 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 72.999,00 zł na realizację zadań określonych w art. 51 ust. 1 oraz art. 51a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm) została wydatkowana przez GOPS w wysokości 72.999,00 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 12.151,58 zł, które przeznaczone zostały na pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi, zorganizowaną w formie pobytu w klubie samopomocy.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 28.288,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1938 z późn. zm.) została wydatkowana w kwocie 28.287,56 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 7.169,40 zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 34,55 zł przeznaczona na realizację zadań związanych z wypłatą zryczałtowanego dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c–5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2017 r., poz. 220 z późn. zm.) w okresie objętym kontrolą nie została wydatkowana przez Gminę i w całości zwrócona na rachunek budżetu państwa.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 160.702,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 i art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.) została wydatkowana przez GOPS w wysokości 160.701,47 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 40.140,32 zł przeznaczone na organizację i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85501 – Świadczenie wychowawcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 5.971.529,00 zł na realizację zadania określonego w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r., poz. 1851 z późn. zm.) została wydatkowana przez Urząd w kwocie 5.971.350,58 zł, w tym na wypłatę świadczeń wychowawczych – 5.883.104,02 zł oraz na koszty ich obsługi 88.246,56 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1,5 % kwoty otrzymanej dotacji na świadczenia wychowawcze.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 1.494.604,59 zł, w tym przeznaczone na wypłatę świadczeń wychowawczych w kwocie 1.480.956,94 zł oraz koszty obsługi,

o których mowa w art. 29 ust. 3 ww. ustawy w kwocie 13.647,65 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenie wychowawcze.

Odnotowano, iż Gmina sfinansowała częściowo ze środków własnych w wysokości 178,42 zł koszty obsługi ww. zadania, które przeznaczone zostały na wydatki z tytułu zakupu usług pozostałych (§ 4300) i wykazane w ewidencji księgowej prowadzonej dla wydatków z dotacji celowej na realizację zadań zleconych.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 4.009.763,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1952 z późn. zm.), z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2017 r., poz. 2092 z późn. zm.) oraz z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017 r., poz. 489 z późn. zm.) została wydatkowana przez Urząd w kwocie 4.009.321,30 zł, w tym na wypłatę świadczeń i składek społecznych od tych świadczeń w łącznej kwocie 3.900.917,88 zł oraz koszty ich obsługi ogółem 108.403,42 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 989.241,48 zł, w tym przeznaczone na wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń rodzicielskich, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłki dla opiekunów, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych oraz na koszty obsługi ww. zadań, o których mowa w art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 262,64 zł na realizację zadań wyszczególnionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2017 r., poz. 1832 z późn. zm.) została wydatkowana przez GOPS w wysokości 235,84 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 45,56 zł przeznaczone na realizację zadań określonych w ww. ustawie.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 85195, 85203, 85213, 85228, 85501, 85502 i 85503 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 10.669.279,98 zł wydatkowano kwotę 10.660.765,84 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 99,92 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 8.514,14 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2.3. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdania zbiorcze Rb-50 za IV kwartał 2017 r. zostały sporządzone, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

W toku kontroli stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą samorządowe jednostki organizacyjne Gminy bezpośrednio realizujące zadania z zakresu administracji rządowej i wydające środki z dotacji celowej na te zadania, tj. Urząd, GOPS i JBOW nie sporządzały jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-50 za 2017 r. Sprawozdania te były sporządzane przez Gminę na podstawie ewidencji księgowej ww. jednostek. Powyższe postępowanie stanowiło naruszenie zapisów określonych w § 4 pkt 1j rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r., poz. 109).

Wykazano, że w sprawozdaniu Rb-50 za I kwartał 2017 r. sporządzonym przez Gminę wykazane w rozdziale 85228 wielkości były niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej w następujących paragrafach klasyfikacji budżetowej: w sprawozdaniu Rb-50 wykazano: § 4110 – 808,06 zł, § 4120 – 19,66 zł, § 4170 – 19.092,68 zł, § 4300 – 4.200,00 zł, natomiast w ewidencji księgowej ujęto odpowiednio: § 4110 – 1.582,00 zł, § 4120 – 224,60 zł, § 4170 – 27.474,00 zł, § 4300 – 6.600,00 zł. Ponadto, w sprawozdaniu Rb-50 za II kwartał 2017 r. sporządzonym przez Gminę wykazane kwoty w rozdziale 01095 - § 4120 były niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej: w sprawozdaniu Rb-50 wykazano 0,00 zł, a w ewidencji księgowej – ujęto 35,53 zł. Powyższe postępowanie naruszało przepisy § 9 ust. 2 obowiązującego w okresie kontrolowanym rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1311 z późn. zm.), niesporządzenie lub nieprzekazanie w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania albo wykazanie w tym sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Jednocześnie odnotowano, iż w zbiorczym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach, sporządzonym za II kwartał 2017 r., w polu „Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej” błędnie wykazano nazwę Urząd Gminy Jeżewo. W ww. polu, winna być wykazana nazwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego składającej sprawozdanie, tj. Gmina Jeżewo. Powyższe postępowanie było niezgodne z wymogami wyszczególnionymi we wzorze tego sprawozdania stanowiącego załącznik nr 28 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z przepisami § 4 pkt 3a określonymi w treści tego rozporządzenia.

3. W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.

3.1. W zakresie pobrania i przekazania dochodów budżetowych.

Gmina wykonała w 2017 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 126.459,29 zł, co stanowiło 277,9 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (45.500,00 zł). Pobrane dochody wyniosły w rozdziale: 75011 – 62,00 zł, 85228 – 28.456,50 zł oraz 85502 – 97.940,79 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę w wysokości 101.640,51 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie: art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1453 z późn. zm.) oraz art. 27 ust. 4 ustawy

z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wyniosły łącznie 24.792,38 zł.

Skontrolowano na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) za I półrocze 2017 r. na kwotę 66.567,19 zł w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 62,00 zł, stanowiły opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL, pobrane na podstawie art. 53 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w kwocie 31,00 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 28.456,50 zł, stanowiły opłaty za specjalistyczne usługi opiekuńcze, pobrane na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Wykazano, że Gmina niewłaściwie zaklasyfikowała do § 0970 dochody wykonane w wysokości 28.456,50 zł z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.) ww. dochody powinny zostać ujęte w § 0830 – *Wpływy z usług.*

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w wysokości 12.063,40 zł.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty z tytułu: zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 52.964,41 zł, odsetek w kwocie 40.588,63 zł, zwrotów wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 4.361,35 zł oraz zwrotu kosztów upomnień wysłanych do dłużników alimentacyjnych w kwocie 26,40 zł.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 54.472,79 zł.

Stwierdzono, iż Urząd w okresie objętym kontrolą uzyskał od organu egzekucyjnego dochody w wysokości 26,40 zł z tytułu zwrotu kosztów upomnień wysłanych do dłużników alimentacyjnych, które zaliczył w całości jako dochody własne Gminy. Tym samym nie odprowadził na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej 95 % wpływów uzyskanych z tego tytułu, tj. kwoty 25,08 zł.

Wpływy z tytułu zwrotu kosztów upomnień pobrane w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, powinny być odprowadzane na dochody budżetu państwa w trybie i terminach określonych w art. 255 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, po pomniejszeniu ich o odpowiednie dochody przysługujące jednostce samorządu terytorialnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

Przed sporządzeniem Projektu wystąpienia pokontrolnego Gmina przekazania na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej dochody z ww. tytułu wraz z należnymi odsetkami w łącznej kwocie 26,90 zł (wyciąg bankowy z dnia 29.05.2018 r.).

W toku kontroli stwierdzono, iż pobierane i przekazywane przez Urząd dochody z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej z rozdziału 75011, 85228 i 85502 – z tytułu zaliczki alimentacyjnej, ewidencjonowane były na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” bez wyodrębnienia ewidencji szczegółowej według podziałek klasyfikacji budżetowej. Powyższe postępowanie nie uwzględniało zasad funkcjonowania konta 130, które określone zostały w załączniku nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, do obowiązującego w okresie objętym kontrolą rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto wykonane dochody budżetowe - w części należnej do budżetu państwa - ewidencjonowane były nieprawidłowo na koncie 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”. Zgodnie z wymogami obowiązującego planu kont m.in. dla jednostek budżetowych określonego w załączniku nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych do ww. rozporządzenia, ewidencja należności jednostek budżetowych z tytułu dochodów budżetowych winna być prowadzona na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

Dodatkowo odnotowano, że ewidencja pobieranych przez Urząd dochodów z tytułu zwrotów świadczeń z funduszu alimentacyjnego i odsetek prowadzona była na niewłaściwym koncie 139 „Inne rachunki bankowe”, zamiast na właściwym dla tego celu koncie 130 „Rachunek bieżący dochodów”, co stanowiło naruszenie obowiązujących dla jednostek budżetowych reguł określonych w załączniku nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych do przywołanego powyżej rozporządzenia.

Jednocześnie wykazano, że Urząd nie ewidencjonował na koncie księgowym dotyczącym rozrachunków - przypisów należności z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz nie wyodrębnił ewidencji szczegółowej według dłużników, których należności te dotyczą. Ewidencja należności z tytułu pobranych dochodów budżetowych dokonywała była wyłącznie w chwili dokonanej wpłaty. Tym samym Urząd nie ustalił, na koniec danego okresu sprawozdawczego objętego kontrolą, właściwego stanu należności z tytułu dochodów budżetowych z opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz stanu zobowiązań z tytułu nadpłat w tych dochodach. Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami obowiązującymi dla jednostek budżetowych, które określone zostały w załączniku nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych do ww. rozporządzenia.

3.2. W zakresie terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa.

Sprawdzono terminowość przekazywania dochodów pobranych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej za I półrocze 2017 r. na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej w łącznej wysokości 52.089,78 zł (75011 – 29,45 zł, 85228 – 11.460,23 zł, 85502 – 40.600,10 zł), tj. 51,3 % dochodów przekazanych ogółem za 2017 r.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono przypadki przekazania pobranych dochodów niezgodnie z terminami określonymi w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały odprowadzone w wymaganym terminie wyniosły łącznie 1.057,90 zł, tj. 2,03 % ogólnej kwoty dochodów przekazanych za okres objęty szczegółową kontrolą (rozdział 85228 – 79,04 zł, 85502 – 978,86 zł).

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Zgodnie z art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

W trakcie trwania kontroli Gmina naliczyła i przekazała na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej odsetki za nieterminowe przekazanie dochodów w kwocie 0,38 zł (wyciąg bankowy z dnia 17 maja 2018 r.).

3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2017 r.

Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na dzień 31.12.2017 r., wynosiły ogółem 3.000.947,10 zł i dotyczyły zaległości z rozdziału 85502 z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i odsetek. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2016 r. ww. zaległości wzrosły o 197.021,42 zł, tj. o 7,03 %.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji (akt wybranej próby ilościowej dłużników alimentacyjnych) stwierdzono, że w stosunku do należności za okres świadczeniowy od 01.10.2016 r. do 30.09.2017 r. Urząd prowadził czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jednakże w stosunku do kilku dłużników powyższe działania te nie były prowadzone w sposób w pełni wyczerpujący zadania wierzyciela określone w ww. ustawie.

3.4. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie zbiorcze Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2017 r. zostało sporządzone zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Jednocześnie stwierdzono, że Gmina w zbiorczym sprawozdaniu budżetowym Rb-27ZZ za II i IV kwartał 2017 r. wykazała nieprawidłowe dane w zakresie:

- w kolumnie 5 „Należności” wykazano nieprawidłowo kwoty należności w wysokości dochodów wykonanych w rozdziale 85228 zł i 85502 - § 0920,
- w kolumnie 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” nie zostały wykazane niewymagalne należności do zapłaty z rozdziału 85228,
- w kolumnie 10 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem, w tym zaległości” nie zostały wykazane kwoty wymagalnych należności z rozdziału 85228 i 85502 - § 0920,
- w kolumnie 11 „Nadpłaty” nie ujęto nadpłat z tytułu wniesionych opłat z rozdziału 85228.

Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami określonymi w § 6 ust. 1 i 2 rozdziału 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do obowiązującego w okresie kontrolowanym rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Odnotowano także, iż dane dotyczące zrealizowanych w rozdziale 85502 dochodów budżetowych z tytułu zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego błędnie wykazano w § 2360. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów

oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, ww. dochody powinny zostać ujęte w § 0980 – Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Wskazuje się następujący zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

- wykazanie w ewidencji księgowej danych liczbowych niezgodnych ze stanem faktycznym,
- brak wyodrębnionej ewidencji księgowej dla wydatków z dotacji celowej,
- finansowanie zadań zleconych ze środków własnych Gminy,
- niesporządzanie sprawozdań jednostkowych Rb-50 przez samorządowe jednostki organizacyjne Gminy,
- niezgodność kwot wykazanych w sprawozdaniach budżetowych Rb-50 z danymi wynikającymi w ewidencji księgowej,
- błędne wykazanie w sprawozdaniu zbiorczym Rb-50 nazwy jednostki sprawozdawczej,
- błędna klasyfikacja źródeł pobranych dochodów budżetowych,
- nieprzekazanie do budżetu państwa należnych dochodów,
- nieterminowe przekazanie do budżetu państwa należnych dochodów,
- brak ewidencji szczegółowej na koncie 130 dla realizowanych dochodów budżetowych,
- ujmowanie operacji gospodarczych dotyczących pobieranych dochodów na rzecz budżetu państwa na niewłaściwych kontach księgowych,
- brak wyodrębnionej ewidencji szczegółowej według dłużników na kontach księgowych dotyczących rozrachunków z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- prowadzenie czynności współdziałających w wyegzekwowaniu należności budżetowych w ograniczonym zakresie,
- nieprawidłowe sporządzenie zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ.

Przyczyną stwierdzonych powyżej nieprawidłowości jest brak właściwego stosowania/błędna interpretacja wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawa oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za wskazane powyżej nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi odpowiednio w okresie pełnienia funkcji Wójta Gminy Jeżewo: MP (do dnia 28.07.2017 r.) i MR (od dnia 30.10.2017 r.) oraz DZ – Komisarz pełniący obowiązki Wójta Gminy Jeżewo (od dnia 31.08.2017 r. do dnia 30.10.2017 r.), a także SzG – Skarbnik Gminy Jeżewo, MS – Kierownik GOPS w Jeżewie, DK – główny księgowy GOPS w Jeżewie oraz KG – Kierownik JBOw w Jeżewie – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 1/2018.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania działalności jednostki kontrolowanej:

- 1) ewidencjonowania w księgach rachunkowych danych, które odpowiadają wartościom stanu rzeczywistego,
- 2) ujmowania w ewidencji księgowej źródeł pobranych dochodów budżetowych według paragrafów klasyfikacji budżetowej,

- 3) ujmowania źródeł dochodów budżetowych z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze w § 0830 klasyfikacji budżetowej,
- 4) zaliczania występujących wpływów z tytułu zwrotu kosztów upomnienia, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, na dochody budżetu państwa,
- 5) ewidencjonowania operacji gospodarczych dotyczących pobieranych dochodów na rzecz budżetu państwa na właściwych kontach księgowych, zgodnych z planem kont określonym przepisami prawa,
- 6) prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” według poszczególnych dłużników, pozwalającej ustalić stan należności i zobowiązań z tytułu realizowanych dochodów,
- 7) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującej dotację,
- 8) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
- 9) podejmowania, w stosunku do wszystkich dłużników alimentacyjnych, kompleksowych działań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 10) wykazywania, w sporządzanych sprawozdaniach budżetowych Rb-50, wielkości zgodnych z danymi wynikającymi z zapisów w ewidencji księgowej,
- 11) wykazywania w sporządzanych i przekazywanych dysponentowi części budżetowej sprawozdaniach budżetowych Rb-50 właściwej nazwy jednostki sprawozdawczej,
- 12) prawidłowego sporządzania jednostkowego i zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
- 13) zobowiązania Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeżewie do:
  - wzmożonego nadzoru nad właściwą realizacją zadań dotyczących specjalistycznych usług opiekuńczych w zakresie prawidłowego i terminowego wnoszenia odpłatności za ww. usługi, celem wykazania właściwego stanu należności i nadpłat z ww. tytułu,
  - sporządzania jednostkowego sprawozdania budżetowego Rb-27ZZ.
- 14) zobligowania Kierownika Jednostki Budżetowej Oświaty i Wychowania w Jeżewie do:
  - wyodrębnienia z ewidencji księgowej szczegółowej ewidencji dla wydatków z dotacji udzielonych z budżetu państwa, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej,
  - sporządzania jednostkowego sprawozdania budżetowego Rb-27ZZ.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

(podpis i pieczęć Wojewody)